

Vzdelávacia oblasť: ČLOVEK A SVET PRÁCE

ČLOVEK A SVET PRÁCE

Stupeň vzdelania:	Primárne vzdelávanie
Cyklus:	1. cyklus
Forma štúdia:	denná
Vyučovací jazyk:	slovenský
Počet hodín za týždeň/školský rok:	1. ročník – 1/33 2. ročník – 1/33 3. ročník – 1/33

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Oblasť človek a svet práce sa zameriava na riešenie praktických úloh, ktoré sú procesne spojené s plánovaním, aktívnym experimentovaním a učením sa zo získaných skúsenosti. Rozvíja schopnosti orientovať sa vo svete technológií, porozumieť trendom technického rozvoja a súvislostiam vedeckého pokroku, ale aj dopadom ľudskej činnosti na svet. Dôraz je kladený na kreatívne a inovatívne používanie technologických nástrojov pre dosiahnutie cieľa, kritické uvedomovanie si a podporu environmentálnej bezpečnosti. Rozvíja všeobecné užívateľské zručnosti, technologické myslenie, formuje postoje a manuálne činnosti. Zameriava sa na schopnosť žiakov pochopiť, že svojou prácou vytvárajú hodnoty užitočné pre ostatných jednotlivcov v spoločnosti a svoje nápady vedia premeniť v reálnom živote.

HLAVNÝM CIEĽOM 1. cyklu je, aby žiaci v nadväznosti na rozvoj technickej gramotnosti v predprimárnom vzdelávaní získavali poznatky o rôznych prírodných a technických materiáloch, pracovných postupoch, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité. Tým sa uvádzajú do technickej gramotnosti a učia sa využívať nadobudnuté prírodovedné poznanie pri riešení technickej otázky. Žiaci sa učia chápať techniku a porozumieť elementárnym javom a zákonitostiam v technike. Žiaci tiež získavajú poznatky o vzájomne súvisiacich pracovných činnostiach a profesiách v minulosti s poukázaním na možnosti využitia nadobudnutých pracovných zručností a návykov v rôznych oblastiach ľudskej činnosti v minulosti aj v súčasnosti, a tým získajú úvodné spôsobilosti profesijnej gramotnosti.

CIELE VZDELÁVANIA

1. Získavať poznatky o rôznych prírodných a technických materiáloch, pracovných postupoch, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité.

2. Učiť sa využívať nadobudnuté prírodovedné poznanie pri riešení technickej otázky.
3. Realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií, prírodných a technických materiálov.
4. Používať vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov.
5. Získať poznatky o pracovných činnostiach a profesiách v minulosti a dnes.
6. Rozpoznať hodnoty vzťahujúce sa k práci.
7. Pomenovať a prezentovať vlastné záľuby.
8. Rešpektovať a správať sa podľa spoločne dohodnutých pravidiel skupiny, vytvárať v skupine pozitívne vzťahy.
9. Realizovať jednoduchý nápad.

Komponent: TECHNICA

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

1. ročník	2. ročník	3. ročník
<ul style="list-style-type: none"> • Zmyslovo skúmať modelovacie netvrdnúce (plastelína) a tvrdnúce materiály (modurit, cesto, vosk) a hlinu. • Zmyslovo skúmať prírodné materiály (kamienky, šúpolie, vlna a pod.) • Zmyslovo skúmať technické materiály (korálky, gombíky, silon, drôt). • Skúmať tvárnosť a plasticosť modelovacích netvrdnúcich materiálov, tvrdých materiálov. • Skúmať tvrdosť a tvárnosť (ohýbanie) prírodných materiálov (kamienky, šúpolie, vlna a pod.) a technických materiálov (gombíky, korálky, silon, drôt). • Samostatne vyrobiť jednoduchý predmet, podľa pokynov učiteľa. • Pripraviť pracovné prostredie, nástroje, pomôcky a materiál na výrobu jednoduchého predmetu, 	<ul style="list-style-type: none"> • Spoznať druhy a vlastnosti prírodných (kamienky, šúpolie, vlna a pod.) aj technických materiálov (korálky, gombíky, silon, drôt). • Rozlíšiť prírodné a technické materiály. • Vytvoriť jednoduchý objekt z modelovacieho materiálu a prírodného materiálu podľa predlohy. • Spolupracovať v skupine na výrobe jednoduchého predmetu, podľa pokynov učiteľa. • Prezentovať vyrobený jednoduchý predmet samostatne alebo v skupine. • Dodržiavať pri výrobe jednoduchého predmetu pravidlá BOZP. • Opísať využitie a prínos známych domácich spotrebičov/technických strojov/dopravných strojov. • Skonštruovať domáce spotrebiče/technický 	<ul style="list-style-type: none"> • Získať poznatky o rôznych prírodných a technických materiáloch, pracovných postupoch, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité. • Rozlíšiť modelovacie netvrdnúce a tvrdnúce materiály. • Spoznať a popísať rôzne veku primerané pracovné postupy (strihanie, lepenie, a pod.). • Učiť sa využívať nadobudnuté prírodovedné poznanie pri riešení technickej otázky. • Vytvoriť jednoduchý objekt z technického materiálu podľa predlohy. • Realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií, prírodných a technických materiálov s dodržaním BOZP. • Reprodukovať pracovný postup výroby jednoduchého predmetu.

<p>podľa pokynov učiteľa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upratať pracovné prostredie po výrobe jednoduchého predmetu. • Poznať základné pravidlá BOZP pre daný pracovný postup, potrebné materiály a pracovné nástroje a pomôcky. • Vymenovať známe domáce spotrebiče/technické stroje/dopravné stroje/budovy/objekty/konštrukcie. • Skonstruovať jednoduchý predmet pomocou stavebnice, podľa predlohy. • Vymenovať a opísať tri známe pracovné činnosti a profesie. 	<p>stroj/dopravný stroj pomocou stavebnice, podľa vlastnej predstavy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opísať objekt konštruovaný podľa vlastných predstáv. • Porovnať objekt konštruovaný podľa vlastných predstáv s objektmi konštruovanými spolužiakmi. • Identifikovať základné pracovné činnosti a profesie v obci a regióne. • Porozumieť, že učebná činnosť je druhom práce. • Opísať priebeh svojej učebnej činnosti (kedy sa učí, kde sa učí, ako dlho sa učí, s kým sa učí, čo k tomu potrebuje, ako učenie prebieha). 	<ul style="list-style-type: none"> • Opísať využitie a prínos známych budov/objektov/konštrukcií. • Používať vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov. • Opísať postup konštruovania podľa vlastných predstáv. • Verbálne zhodnotiť kvalitu a vizuálne prevedenie objektu konštruovaného podľa vlastných predstáv a navrhnúť možnosti vylepšenia objektu skonštruovaného podľa vlastných predstáv. • Spoznať a opísať navzájom súvisiace pracovné činnosti profesie, typickej pre obec a región. • Získať poznatky o pracovných činnostiach a profesiách (s akcentom na obec a región), realizovať jednoduchý nápad.
--	---	--

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

1. ročník	2. ročník	3. ročník
<ul style="list-style-type: none"> • Poznávanie vlastností modelovacích materiálov – v tvorivých činnostiach poznávanie rôznych druhov a vlastností modelovacích materiálov. • Poznávanie vlastností a možností využitia prírodných, technických ako aj odpadových materiálov. • Odpadový materiál, jeho triedenie a druhotné využitie. • Prírodný a technický materiál: druhy, vlastnosti a možnosti využitia. • Papier a kartón: druhy, vlastnosti, základné suroviny na výrobu papiera, využitie v tvorivých činnostiach poznávanie rôznych druhov a vlastností papiera napr. kancelársky, kresliaci, novinový baliaci a pod. • Kovy - druhy, vlastnosti, spracovanie a možnosti využitia v tvorivých konštrukčných činnostiach 	<ul style="list-style-type: none"> • Poznávanie vlastností a možností využitia prírodných, technických ako aj odpadových materiálov odpadový materiál, jeho triedenie a druhotné využitie. • Zhotovovanie výrobkov z rôznych prírodných materiálov ako mach, vlna, šúpolie, kamienky a z technických materiálov ako drôt, gombíky, korálky a pod. • Textil - základné druhy, vlastnosti, spracovanie, možnosti a spôsoby využitia. • Poznávanie vlastností ako udržiavanie tepla, nasiakavosť, krčivosť, pevnosť, odolnosť a iné. • V tvorivých činnostiach poznávať základné stehy: predný, zadný. • Skúmanie vlastností plastov. • Plasty: druhy, vlastnosti, triedenie, druhotné využitie, poznávanie plastov na základe 	<ul style="list-style-type: none"> • Poznávanie vlastností modelovacích materiálov • Druhy a vlastnosti netvrdnúcich, samo tvrdnúcich a tvrdnúcich modelovacích materiálov: cesto, hlina, modurit a pod. • Papier a kartón: druhy, vlastnosti, základné suroviny na výrobu papiera, využitie. • Skúmanie a poznávanie surovín potrebných na výrobu papiera, výroba recyklovaného papiera. • Textil - základné druhy, vlastnosti, spracovanie, možnosti a spôsoby využitia. • Poznávanie rôznych druhov textílií na základe väzby tkaniny a informácií z etikety výrobku. • Drevo - mechanické vlastnosti, základy opracovania a využitie. • Poznávanie rôznych mechanických vlastností pri brúsení, rezaní a pilovaní rovnobežne a kolmo na vlákna dreva.

<p>rozlišovanie a poznávanie kovových a nekovových predmetov, súčastí stavebníc, skladačiek.</p> <p>Činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> Práca s technickým, prírodným a drobným materiálom. Zhotovenie jednoduchých výrobkov z technických, drobných a prírodných materiálov. Zhotovenie darčkových predmetov, jednoduchej hračky, alebo výrobku z modelovacích materiálov podľa ľudovej predlohy tradičnou ľudovou technikou. Opísanie významu technických objektov okolo nás. Porovnanie techniky – dnes a v minulosti. Návšteva dielne remeselníka, technickej pamiatky, technického diela v obci alebo v regióne. 	<p>informácií na obaloch výrobkov.</p> <ul style="list-style-type: none"> Poznávanie techniky v domácnosti, v doprave. Technika v domácnosti, v doprave: druhy, technika v minulosti a dnes, poznávanie spôsobov prepravy tovaru, význam a využitie dopravných prostriedkov alebo zdvižných zariadení, konštrukčné časti bicykla a elementárna údržba. <p>Činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> Porovnanie plastov v domácnosti a predmetov z plastov. Porovnanie techniky – dnes a v minulosti. 	<ul style="list-style-type: none"> Konštruovanie budovy, objekty, konštrukcie okolo nás. V tvorivých konštrukčných činnostiach priestorová tvorba predmetov, objektov, rôznych druhov konštrukcií. <p>Činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> Konštruovanie jednoduchých modelov technických objektov, dopravných prostriedkov a zdvižných zariadení. Posúdenie rozdielov medzi modelovacími materiálmi. Opísanie významu technických objektov okolo nás.
---	--	--

Komponent: KARIÉROVÁ VÝCHOVA

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

1. ročník	2. ročník	3. ročník
<ul style="list-style-type: none"> Identifikovať pracovnú činnosť, pracovné prostredie, pracovný predmet. Jednoducho a primerane veku opísať vybrané povolania podľa pracovných činností/pracovného prostredia/pracovných predmetov. Identifikovať význam práce (mzda, aktivita, sebarealizácia, rozvoj, kontakty, socializácia, časový režim, osobná identita, tvorba hodnôt). Jednoducho a primerane veku pomenovať výhody a nevýhody vybranej pracovnej činnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> Rozlíšiť vybrané povolania podľa pracovných činností/pracovného prostredia/pracovných predmetov. Porovnať vybrané povolania podľa pracovných činností/pracovného prostredia/pracovných predmetov. Identifikovať profesijné hodnoty (napr.: dobré vzťahy, zabezpečenie, užitočnosť, riadenie iných, dosahovať, výkon, prekonávanie sa, prostredie, moc, súťaživosť, bezpečnosť, 	<ul style="list-style-type: none"> Porovnávať rôzne druhy povolání, pričom má reálnu predstavu o ich pracovnej náplni. Identifikovať pracovné činnosti svojho budúceho povolania. Opísať pracovné činnosti svojho budúceho povolania. Identifikovať vlastné profesijné hodnoty. Jednoducho a primerane veku pomenovať výhody a nevýhody činnosti svojho budúceho povolania. Jednoducho a primerane veku opísať význam

<ul style="list-style-type: none"> Opísať svoje záľuby 	<p>morálka, odbornosť, poriadok, tempo vplyv, pokoj, vedenie iných, služba druhým, fyzická/duševná činnosť, istota, stabilita, postavenie, spolupráca, individualizmus, tím..).</p> <ul style="list-style-type: none"> Jednoducho a primerane veku opísať profesijné hodnoty a význam práce. Pomenovať schopnosti a zručnosti, potrebné pre učiteľom zadané povolanie/zamestnanie. Pomenovať svoje schopnosti, zručnosti a doterajšie úspechy (vie bicyklovať, plávať, lyžovať, hrať na hudobný nástroj, kresliť, spievať, vyhrať súťaž, starať sa o zvieratko a pod.). 	<p>(spoločenský, ekonomický, osobný) pracovnej činnosti svojho budúceho povolania.</p> <ul style="list-style-type: none"> Jednoducho a primerane veku posúdiť, či je vybrané budúce povolanie/zamestnanie v súlade s vlastnými profesijnými hodnotami. Prezentovať kariérové hodnoty vzťahujúce sa k vlastnostiam pracovnej činnosti z pohľadu budúcej voľby povolania/remesla a k oceneniu významu práce. Opísať svoje budúce povolanie/zamestnanie (pracovné činnosti). Zhodnotiť súlad/nesúlad svojich záľub so svojim budúcim povoláním/zamestnaním. Spoznávať a prezentovať svoje záľuby a úspechy v prepojení na konkrétny druh povolania/remesla. Pomenovať schopnosti a zručnosti, potrebné pre svoje budúce povolanie/zamestnanie. Zhodnotiť súlad/nesúlad svojich schopností, zručností a doterajších úspechov (vie bicyklovať, plávať, lyžovať, hrať na hudobný nástroj, kresliť, spievať, vyhrať súťaž, starať sa o zvieratko a pod.) so svojim budúcim povoláním/zamestnaním
---	--	--

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

1. ročník	2. ročník	3. ročník
<ul style="list-style-type: none"> Poznávanie vlastných záľub a hodnôt. Záľuby ako významný faktor, ktorý ovplyvňuje pracovný úspech. <p>Činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> Prezentácia záľub a úspechov v prepojení na konkrétny druh povolania/remesla 	<ul style="list-style-type: none"> Charakterizovanie vybraných povolání podľa pracovných činností, pracovného prostredia, pracovných prostriedkov, predmetov a objektov. Učebná činnosť žiaka ako osobitný druh práce. <p>Činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> Orientácia v pojmoch a procesoch sveta práce (pracovná činnosť, pracovné prostredie, a pod.). 	<ul style="list-style-type: none"> Charakterizovanie vybraných povolání, kariérové hodnoty vzťahujúce sa k vlastnostiam pracovnej činnosti, ako súčasť základnej zložky pre budúcu voľbu povolania. <p>Činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> Oboznamovanie sa s hodnotami vzťahujúcimi sa k práci

Komponent: PODNIKAVOSŤ A INICIATÍVNOSŤ

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

1. ročník	2. ročník	3. ročník
<ul style="list-style-type: none"> • Porozumieť zadanej úlohe a pokynom učiteľa pre návrh jednoduchého produktu. • Dodržiavať učiteľom zadané pokyny pre návrh jednoduchého produktu. • Identifikovať, s pomocou učiteľa, pracovné nástroje, pomôcky a materiál, potrebné na výrobu jednoduchého produktu. • Samostatne vyrobiť jednoduchý produkt v stanovenom termíne. • Identifikovať základné ľudské potreby (potreby prežitia): jedlo, teplo, spánok, vzduch, svetlo, voda). • Porozumieť ako šetrne, efektívne a bezpečne pracovať s materiálom, pomôckami a nástrojmi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Prezentovať v skupine vlastný návrh jednoduchého produktu. • Pozorne vypočítať návrhy jednoduchého produktu ostatných členov skupín. • S rešpektom dosiahnuť kompromisný návrh jednoduchého produktu so všetkými členmi skupín (neprimerane sa nepresadzovať, nezostávať v úzadí). • Dohodnúť sa na kompromisnom návrhu jednoduchého produktu so všetkými členmi skupín. • Identifikovať, s pomocou učiteľa, čas potrebný na výrobu jednoduchého produktu. • Samostatne vyrobiť jednoduchý produkt v stanovenom termíne. • Opísať jednoduchý produkt (kvalitu, vizuálne prevedenie, aké má časti, na čo slúži, akú má odolnosť a pod.). • Porozumieť medzi fyzickou a duševnou rozdielnou prácou. • Posúdiť, ktoré základné ľudské potreby je možné naplniť zadarmo a za ktorých naplnenie treba zaplatiť. • Identifikovať základné finančné náklady človeka (jedlo, oblečenie, nájom, hygiena a pod.). • Šetrne, efektívne a bezpečne pracovať s materiálom, pomôckami a nástrojmi na zadanej úlohe. • Podeliť sa pri práci na zadanej úlohe o materiál, pomôcky a nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoducho zreflektovať spoločnú prácu v skupine (pozitíva, negatíva, prístup a prínos svoj, aj ostatných členov skupiny). • Navrhnuť zlepšenie svojej budúcej spolupráce v skupine. • Na základe nápadu navrhnuť jednoduchý produkt. • Byť motivovaný pre prácu na nápade a venovať mu primeranú pozornosť a úsilie. • Opísať výrobu jednoduchého produktu (kedy, kde, ako dlho, kto mu pomáhal, čo k tomu potreboval, ako to prebiehalo, aké prekážky prekonal, aký úspech). • Pochopiť význam práce pre človeka v základných ekonomických súvislostiach. • Porozumieť mzde, ako odmene za vykonávanú prácu. • Porozumieť mzde, ako základnému ekonomickému dôvodu, pre ktorý ľudia pracujú (slúžia na úhradu základných finančných nákladov). • Identifikovať ďalšie základné (ekonomické, spoločenské, osobné) dôvody, pre ktoré ľudia pracujú (mzda/dôchodok, uznanie, zmysel, aktivita, sebarealizácia, užitočnosť, rozvoj, kontakty, socializácia, časový režim, osobná identita, tvorba hodnôt). • Podeliť sa o zdroje pri práci a výrobe výrobkov, neplytvat' nimi a recyklovať ich. Identifikovať bytový a odpadový materiál.

- Využiť zbytkový a odpadový materiál pri práci na zadanej úlohe.
- Podeliť sa o zdroje pri práci a výrobe výrobkov, neplytvat' nimi a recyklovať ich

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

1. ročník	2. ročník	3. ročník
<ul style="list-style-type: none"> • Stanovenie cieľov a tvorba nápadu návrh a príprava nápadu. • Spolupráca na spoločnom nápade. • Ocenenie úspechu po ukončení realizácie cieľa. • Vyjadrenie, ako k procesu prispelo vynaložené úsilie. • Základy finančnej a ekonomickej gramotnosti. • Peniaze ako prostriedok na výmenu za tovary a služby. <p>Činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Práca a spolupráca pri tvorbe nápadu. • Reflexia, hodnotenie tímovej práce a vlastnej práce na výsledku. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stanovenie cieľov a tvorba nápadu. • Návrh a príprava nápadu. • Spolupráca na spoločnom nápade, ocenenie úspechu po ukončení realizácie cieľa. • Vyjadrenie, ako k procesu prispelo vynaložené úsilie. • Základy finančnej a ekonomickej gramotnosti. • Recyklácia, upcyklácia, šetrenie ako súčasť zodpovedného správania. <p>Činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Práca a spolupráca pri tvorbe nápadu. • Reflexia, hodnotenie tímovej práce a vlastnej práce na výsledku. • Prezentácia cieľov a činností potrebných k ich dosiahnutiu. • Recyklácia, upcyklácia a šetrenie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stanovenie cieľov a tvorba nápadu. • Stanovenie si cieľov a kritérií úspechu potrebných pre proces prípravy a tvorby nápadu. • Základy finančnej a ekonomickej gramotnosti. • Mzda ako odmena za prácu, peniaze ako nositeľ hodnôt a prostriedok výmeny. • Porozumieť vzťahu peniaze a mzda ako odmena za prácu, ktoré slúžia na uspokojovanie základných potrieb. <p>Činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Práca a spolupráca pri tvorbe nápadu. • Reflexia, hodnotenie tímovej práce a vlastnej práce na výsledku. • Prezentácia cieľov a činností potrebných k ich dosiahnutiu. • Recyklácia, upcyklácia a šetrenie.